

[Indenrigsministeren.]

ling i Eftermiddag og hørt det ærede Medlem Hr. Krag's Udtalelse i den første halve Del af Talen, og derefter hen paa Slutningen af Eftermiddagen har hørt den anden Del efter denne ufrivillige Afbrydelse, maa sige til sig selv, at eet af to maa være Tilfældet: enten at der er hændet det ærede Medlem Hr. Krag noget ubehageligt imellem de to Dele af Talen, saa dette har faaet Indflydelse paa Afslutningen af Talen . . . (Krag: Det er en meget ufin Betragtning, Hr. Minister!). Jeg tror det ikke, ærede Medlem, jeg tror snarere, at denne Afbrydelse i hvert Tilfælde er kommet til at danne en naturlig Skillelinie mellem to Dele af det ærede Medlems Tale. Den første Del af det ærede Medlems Tale var jo fyldt af Velvilje; man saa i Virkeligheden i Aanden, hvorledes det ærede Medlem havde set, hvor fortræffeligt et Forslag der her forelaa. Den anden Del af Talen gik ud paa at sige: men alt dette fortræffelige maa vi vente med, til alle andre Problemer, der kan rejses i Forbindelse med Landbrugets Forhold og dets Krise, er løst. Det synes næsten, som denne Rente- og Gælds politik er saa god for det ærede Medlem, saa virkningsfuld, at den bør gemmes. Jeg haaber ikke, det er Udtryk for det, som den, der vilde være onskabsfuld i denne Forbindelse — det vil jeg jo ikke —, kunde tænke sig, at der i den sidste Del af Talen skulde antydes blot noget i Retning af Sabotering af dette udmærkede Forslag. Men jeg vil sige en Ting derom: det ærede Medlems Betragtning er i hvert Tilfælde ikke logisk, naar han siger, at dette Forslag og Rente- og Gældsordningens hele Forløb og Resultat maa danne Slutstenen paa, hvad der skal ske med Hensyn til Landbrugets Forhold. Det kan ikke være logisk, idet Omfanget af og Betydningen af alle disse andre Spørgsmaal, som det ærede Medlem nævnte, er afhængig netop af, hvilket Renteniveau og hvilke Rente- og Gældsudgifter Landbruget har. I den Henseende var det jo fuldkommen rigtigt, hvad det ærede Medlem Hr. Pürschel, ud fra en anden Betragtning end min, sagde. Han brugte det Udtryk, at Spørgsmaalet om Landbrugets Rentabilitet er Spørgsmaalet om først at faa fastslaaet, hvilken Gæld der skal forrentes, og hvilken Rente der skal ydes. Det er rigtigt, og netop fordi det er saa indlysende rigtigt, tror jeg heller ikke paa, at noget tænkeligt Forsøg fra nogen Side paa at spænde Ben for en Løsning af dette vil lykkes.

Det ærede Medlem Hr. Krag rettede

det Spørgsmaal til mig, at Meningen med denne Konvertering var vel, at den, der ikke ønskede at ombytte, fik Obligationernes Paalydende udbetalt. Ja, det er Hensigten, idet man under de Forhandlinger, der er ført med Pengeinstitutterne, har hævdet, at en saadan samlet Konvertering nu er mulig. Men det er ogsaa klart, at dette forudsætter en Pengepolitik i al Almindelighed, som har en almindelig Sænkning af Rentefoden her i Landet til Følge, og det kan selvfølgelig ikke undgaa at berøre ogsaa Indskudsrenten i Landets Pengeinstitutter. Det ganske selvfølgelig Forhold ses ogsaa i andre Lande. Vi kan i dette Øjeblik tage næsten hele Vesteuropa; dér gaar alle Bestræbelser i Retning af at naa til billigere Penge for Erhvervslivet og derigennem Mulighed for øget Arbejde, og Arbejdets Opblomstring er fulgt af en saadan Nedsættelse af Indlaansrenten og Renten i alle Kapitalens Forgøreninger. Saa vidt mig bekendt er Indskudsrenten i dette Øjeblik i Banker og Sparekasser i baade Norge, Sverige, Holland og Schweiz, for ikke at tale om England, lavere, end Indskudsrenten vil være i Danmark efter Gennemførelsen af disse Forslag.

Det ærede Medlem Hr. Krag fremkom med den Udtalelse med Henblik paa § 1, sidste Stykke, at denne Bestemmelse om at begrænse Udlaanene i den kommende Tid kunde føre med sig adskillige Tilfælde, hvor det vilde være urimeligt, at en Mand ikke kunde faa sine Laan omsat, og jeg erkender, at der kan være Tilfælde, der ikke falder ind under, hvad der her er opregnet i Paragraffen, hvorfor dér ogsaa i Paragraffens Slutning er indsat en Bestemmelse om, at Indenrigsministeren kan delvis ændre i disse Bestemmelser. Men jeg gør dog opmærksom paa, at netop det Tilfælde, det ærede Medlem Hr. Krag fremhævede, ikke vil kunne fremkomme. Det ærede Medlem nævnte det Tilfælde, at en Mand havde en Gæld til en eller anden, og at han saa ønskede den omsat til et Prioritetslaan. Dér gør jeg opmærksom paa, at det udtrykkelig i Paragraffens sidste Stykke siges, at dette Stykkes Bestemmelser angaar kun Laan, der vil medføre en Forøgelse af den paa vedkommende faste Ejendom hvilende Kapital, ikke en Ombytning af pantesikret Gæld.

Jeg maa maaske endnu sige, at jeg forstod ikke helt det ærede Medlems Udtalelser vedrørende § 2 om Nedsættelse af Afdragsbeløbene, idet det forekom mig, at det ærede Medlem mente, at der i den Henseende skulde tilvejebringes Midler — jeg